UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
https://lett.ubbcluj.ro

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Irodalom és medialitás

Egyetemi tanév 2026–2027.

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Magyar nyelvészeti és irodalmi tanulmányok / Magyar önálló szak
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	**Irodalom és medialitás**			A tantárgy kódja	**LLM3065**
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Zabán Márta				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Zabán Márta				
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	3	2.6 Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1. Heti óraszám	**3**	melyből: 3.2. előadás	**1**	3.3. szeminárium/labor/projekt	**2**
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5. előadás	14	3.6 szeminárium/labor	**28**
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					**óra**
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					18
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összóraszámmal)					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszáma					**56**
3.8. A félév összóraszáma					**98**
3.9. Kreditszám					**4**

4. Előfeltételek (ha vannak)

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, internet, laptop, hangszórók
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, internet, laptop, hangszórók

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)[1]

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CP1	Interkulturális kompetenciával bír
CP2	Alkalmazza a kulturális és művészeti kifejezésformák sokféleségét
CP3	Alkalmazza a társadalom- és bölcsészettudományok területén szerzett ismereteit
CP7	Írott tartalmat készít
CP9	Alkalmazza a nyelvtani és helyesírási szabályokat
CP10	Naprakészen tartja szakmai ismereteit
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CT1	Alkalmazza a tudományos módszereket
CT2	Alkalmazza a kutatási etika és a tudományos integritás elveit a kutatásban
CT3	Információforrásokat használ
CT4	Interdiszciplináris kutatást végez
CT5	Írásban közöl információt
CT6	Szövegszerkesztő szoftvert használ
CT7	Tiszteletben tartja az adatvédelmet

[1] A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

CT8	Képes az önreflexióra

6.2. A tanulmányi programra jellemző kimeneti követelmények (a tantervből kell átvenni)[2]

A tantárgy által megcélzott kimeneti követelmények		
Kompetencia kódja	**Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)**	**Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)**
CP2, CP3, CP9, CP12, CP13, CT1, CT2, CT3, CT5, CT6, CT8	1. A hallgató felismeri, megérti, leírja, magyarázza, összefoglalja és szintetizálja a nyelvtudományi (hangtan, szókészlettan, alaktan, mondattan), irodalomtudományi, irodalomelméleti, valamint kultúr- és civilizációtörténeti ismereteket.	1. A hallgató a megszerzett ismeretek alapján szövegeket értelmez, illetve leíró, érvelő vagy kritikai elemzéseket dolgoz ki. A hallgató összefüggéseket teremt a tanult diszciplínák között, hogy kialakítsa a szakterület integrált modelljét. A hallgató nyomon követi a szakterület tudományos és technológiai fejlődését.
CP2, CP3, CP9, CP12, CT1, CT3, CT5, CT6	2. A hallgató leírja az általános nyelvészet és irodalomelmélet alapvető fogalmait, és alkalmazza azokat a magyar nyelvre és irodalomra.	2. A hallgató alkalmazza a természetes nyelvek és az irodalom tanulmányozására jellemző módszertani és elméleti modelleket.
CP3, CP12, CT1, CT3, CT5, CT6, CT8	4. A hallgató felismeri, megérti, meghatározza és elmagyarázza a szakterület kulcsfogalmait és terminológiáját. Ismeri és magabiztosan használja a szaknyelvet, valamint a tudományos szövegalkotás szabályait.	4. A hallgató fejleszti kritikai gondolkodását és igényesen használja a szaknyelvet írott és szóbeli diskurzusban.
CP2, CP3, CP9, CP12, CT1, CT3, CT4, CT5, CT6	7. A hallgató szinkron és diakron módon tájékozódik a magyar vagy a világirodalom tanulmányozott korszakaiban.	7. A hallgató a megfelelő történelmi és kulturális kontextusba helyezi a magyar és a világirodalom a jelentős műveit és szerzőit.
CP2, CP3, CP12, CT1, CT3, CT4, CT5, CT6	8. A hallgató összefüggéseket teremt a magyar irodalom, a világirodalom, valamint az irodalmi irányzatok között; kritikai és komparatív vizsgálatokat végez.	8. A hallgató különböző irodalmi műnemekhez és műfajokhoz tartozó szövegeket értelmez és elemez.
CP3, CP12, CT1, CT2, CT3, CT4, CT5, CT6, CT7, CT8	9. A hallgató érti és alkalmazza a kutatásmódszertant, valamint a szakterületre vonatkozó akadémiai és szakmai etikai normákat.	9. A hallgató témavezetői irányítással kutatást végez, és konkrét adatok (irodalmi szövegek, nyelvi, irodalmi vagy kulturális információk) alapján elemzést készít.
CT2, CT3, CT6, CT7, CT8	10. A hallgató jártas a digitális források és az információs technológiák használatában, érti és betartja azok elérésének és felhasználásának etikai szabályait.	10. A hallgató megfelelően tájékozodik a digitális környezetben, értékeli annak minőségét, etikusan és biztonságosan használja fel, valamint megfelelően hivatkozik a forrásokra.

[2] Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb odalán kell feltüntetni.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
https://lett.ubbcluj.ro

CP1, CP2, CP3, CP9, CT8	11. A hallgató felismeri és megérti a regionálisan, történetileg vagy kontextuálisan változó nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségeket, amelyek a többnyelvűség vagy multikulturalitás eredményei. Ismeri az interkulturális jelenségek elméleteit.	11. A hallgató elemzi és értelmezi a szóbeli vagy írásbeli kommunikáció explicit és implicit jelentéseit, felismeri a tudományos és irodalmi szövegek történeti, regionális meghatározottságait.

7. Tárgy-specifikus kimeneti követelmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató képes reprezentációtörténeti értelmezésre.
2. A hallgató képes irodalomtudományi szakszöveg értelmezésre.
3. Képes a történeti szemléletmód érvényesítésére.
4. Képes interdiszciplináris szemléletmód érvényesítésére.
5. Képes az irodalomtörténeti szakterminológia adekvát használatára.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. Irodalomtudományi szakterminológia adekvát használata.
2. Az irodalom társadalomtörténeti jelenségeinek felismerése és értelmezése.
3. Az irodalmi reprezentációk történeti jelenségeinek értelmezése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	**Didaktikai módszerek**	**Megjegyzések**[3]
1. Bevezető előadás az irodalom és medialitás kérdéseibe	Problémafelvetés és a tárgy alapvető szempontjainak, céljainak tisztázása	
2. Gyermekszemlélet és irodalmi gyermekreprezentáció	Problémacentrikus kérdésfelvetés	
3. Korlátok és önértelmezés. A sziget metaforikája a gyermekreprezentációk történetében	Problémacentrikus kérdésfelvetés	
4. Gyermeki lét és civilizáció	Problémacentrikus kérdésfelvetés	
5. Az árvaság toposza a gyermekreprezentáció-történetben	Problémacentrikus kérdésfelvetés	
6. Narráció és hatalom. A történetmesélés mint túlélési stratégia	Problémacentrikus kérdésfelvetés	
7. Empátia, neurodiverzitás és morális fejlődés	Problémacentrikus kérdésfelvetés	

[3] Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
https://lett.ubbcluj.ro

Könyvészet		
Jonathan Swift: Gulliver utazásai (1726)		
8.2 Szeminárium/ Labor	**Didaktikai módszerek**	**Megjegyzések**
1. Bevezető szeminárium az irodalom és medialitás kérdéseibe	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
2. Charles Dickens: *Twist Olivér* (1838)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
3. Louisa May Alcott: *Kisasszonyok* (1868)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
4. Mark Twain: *Huckleberry Finn kalandjai* (1884)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
5. Robert Musil: *Törless iskolaévei* (1906)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
6. Lucy Maud Montgomery: *Anne a Zöld Oromból* (1908)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
7. Frances Hodgson Burnett: *A titkos kert* (1911)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
8. J. D. Salinger: *Rozsban a fogó* (1951)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
9. William Golding: *A Legyek Ura* (1954)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
10. Harper Lee: *Ne bántsátok a feketerigót!* (1960)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
11. Michael Ende: *A Végtelen Történet* (1979)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
12. Lois Lowry: *Az emlékek őre* (1993)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
13. Yann Martel: *Pi élete* (2001)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
14. Mark Haddon: *A kutya különös esete az éjszakában* (2003)	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok[4]	9.2 Értékelési módszerek[5]	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Jártasság az egyes témakörökben	Vizsga	50%
	Logikus érvelés, árnyalt fogalomhasználat.		10%

[4] Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

[5] Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
https://lett.ubbcluj.ro

9.5 Szeminárium/ Labor	Szemináriumi dolgozat		40%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• a tárgyalt szépirodalmi szövegek alapos és átgondolt ismerete • az előadás anyagának ismeretét igazoló, minimum 5-ös érdemjegy • aktív jelenlét legalább 12 szemináriumon			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)[6]

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
1 FĂRĂ SĂRĂCIE			4 EDUCAȚIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN				
10 INEGALITĂȚI REDUSE						16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE		

Kitöltés időpontja: Előadás felelőse: Szeminárium felelőse:

Zabán Márta Zabán Márta

2026. 04. 20.

Az intézeti jóváhagyás dátuma: Intézetigazgató:

[6] Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: *„Nem alkalmazható”.*

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
https://lett.ubbcluj.ro

BERSZAN ISTVAN
2026.04.24 09:51
Aprob acest document

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása